

**Ferran
Torrent**

Gràcies
per la
propina

Pròleg de Màrius Serra

25 EDICIÓ
COMMEMORATIVA
REVISADA
ANYS PER L'AUTOR

Columna

FERRAN TORRENT
GRÀCIES PER
LA PROPINA

Premi Sant Jordi 1994

COL·LECCIÓ CLÀSSICA

LA PRIMERA EDICIÓ D'AQUESTA OBRA VA SER PUBLICADA
A COLUMNA L'ANY 1995 I GUARDONADA AMB EL PREMI SANT JORDI 1994.

PRIMERA EDICIÓ ACTUALITZADA: SETEMBRE DEL 2020

© FERRAN TORRENT, 1995, 2020

© DEL PRÒLEG: MÀRIUS SERRA, 2020

© COLUMNA EDICIONS, LLIBRES I COMUNICACIÓ, S.A.U.

AV. DIAGONAL, 662-664 - 08034 BARCELONA

ISBN: 978-84-664-2686-2

DIPÒSIT LEGAL: B. 10.567-2020

FOTOCOMPOSICIÓ: GRUP62

www.columnaedicions.cat

Queda rigorosament prohibida sense autorització escrita de l'editor qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra, que serà sotmesa a les sancions establertes per la llei. Podeu adreçar-vos a Cedro (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org) si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra (www.conlicencia.com; 91 702 19 70 / 93 272 04 47). Tots els drets reservats.

El paper utilitzat per imprimir aquest llibre està qualificat com a ecològic
i procedeix de boscos gestionats de manera sostenible.

Soc Ferran Torres i em vaig masturbar per primera vegada quan tenia nou anys. Bé, en realitat només fou un intent perquè la desmanyotada fallera onanista em causà una irritació al gland i un notable unflament del penis. En si mateix el fet no és important, però el recorde perquè fou el dia abans de prendre la primera comunió; objectivament, un dels dies més desgraciats en la meua vida. L'origen d'aquest infortuni cal buscar-lo en l'alegria comunicativa del meu germà, impecable i implacable, subjecte voluntari pel qual ma mare tingué notícia de la transgressió, diguem-ne física, tot tenint en compte l'edat.

El seu nom és Pepín; això no obstant, hui en dia es reconeix com a Josep Torres, ja que no creu escaient signar amb el diminutiu familiar la sotsdirecció del diari on treballa. Per a mi sempre serà Pepín, ni que arribe a conseller delegat del *Washington Post*. Jo soc el major —el «xiquet», tal com abans anomenaven el primer fill

baró— i havia d'assumir les tasques més pesades que ens assignaven, bo i que era més baixet i esquifit. A mi em pertocava traure aigua d'una bomba manual. Per omplir el dipòsit calia donar si fa no fa sis-cents voltes al mànec de la bomba, un aparell circular i de soroll monòton que et xerricava al cervell. De pare, no en teníem; no vam arribar a conèixer-lo: morí poc després de nàixer Pepín. Per l'àlbum de fotos, pel que posteriorment ens contaren, mon pare tenia una fisonomia que, quant a les aparences, era un reflex exacte del seu caràcter: alt, però prim i dèbil, mancat d'esperit emprenedor, la cara sovint colrada i els cabells platejats. Semblava Richard Widmark davant un duel inexorablement perdut. Tot en ell suggeria una derrota crònica. Cada dia de la seua vida fou una lluita inútil contra la malaltia pulmonar.

No hi havia un home a casa, doncs, i de ben xiquets la mare s'apressà a inculcar-nos el valor de la responsabilitat subsidiària tot posant més èmfasi en mi que no en el meu germà. Tristors econòmiques no en passàvem, però el luxe destacava per irrisori. Tiràvem endavant amb la parca pensió de viduïtat, les ajudes de l'avi i dels dos oncles, una xicoteta extensió agrícola a mans de llogaters i la cria de porcs, gallines i titos a càrrec de la mare amb la nostra ajuda esporàdica.

La vespra de la comunió ma mare anava de bòlit preparant a ca l'avi l'esdeveniment. Des d'allí, una casa més gran i cèntrica, eixiria jo vestit de mariner cap a l'església. Mentrestant nosaltres érem a casa amb el compromís de bombar aigua. Cada vegada que omplia

el dipòsit, ma mare em pagava un duro; per la mateixa faena jo pagava dues pessetes a Pepín, una quantitat que ell considerava abusiva i jo generosa.

Vaig aprofitar l'absència d'autoritat moral a casa per obligar el meu germà a posar mans a la bomba mentre jo em tancava al lavabo decidit a posar-me-les en un altre lloc en principi més adequat. Certament no és la vespra de la primera comunió el dia més esplèndid per a masturbar-se, però xiquet i ingenu com era, estava persuadit que el pecat quedava inclòs en l'absolució amb què el capellà m'havia immunitzat unes hores abans. Disquisicions espirituals al marge, frisava de curiositat per fer allò que es condemnava amb duresa. Però tant d'entusiasme i tan poca experiència no em menaren al plaer que intuïa, i el meu penis, tendre i primerenc, notà l'excés.

Esparverat, vaig eixir del lavabo per explicar-li al meu germà el problema que duia entre mans, enrogit i pompós. En lloc de tranquil·litzar-me, Pepín encara m'astorà més just en el moment que la mare obria la porta. Amb rapidesa em vaig cordar els pantalonets i tot seguit vaig bombar aigua amb una cremor aguda en les parts violentades.

L'incident no hauria sobrepassat els límits d'una molèstia física si ell, Pepín, no haguera imbuït d'inquietud sanitària una qüestió estrictament personal:

—Mare, el tete té el piu unflat!

—¿Què et passa? —volgué saber ma mare.

—Res —que vaig dir jo aferrat al mànec de la bomba, més dur i compacte que el meu.

—Se l'estava menejant! —insistí Pepín, per si quedava algun dubte.

Les dones d'aleshores entenien poc de la relació complexa amb un xiquet hiperactiu i l'atenció psicològica, per tant, era un curs contundent de recursos: el meu germà, que era més prop, va rebre la primera gal·tada; de seguida a mi, dues voltes. I agrait: m'evità, de rebot, el complex d'Èdip infantil.

—¿És veritat, això que diu Pepín? —Bescollada—. Contesta, bandoler!

—Jo... jo...

—Pocavergonya, que no tens vergonya! —exclamava, incrèdula, abaixant-me els pantalonets. En vore l'estat del penis s'endugué les mans al cap—. ¿Què t'has fet?

—Se l'ha menejat! —La voluntat de Pepín per fer-se entendre era lloable. La mare, escandalitzada, l'hi ventà de nou—. M'ho ha dit ell!

—No tens vergonya, dir-li això!

—Li he dit que m'he rascat! —vaig protestar.

—¿Amb quina cara aniràs demà a prendre la comunió?

Mal que la tenia marcada, no era la cara el que em preocupava. El problema es trobava entre cames, amb una coentor que pujava d'intensitat com més passava el temps. Per sort, la mare anteposà la prevenció mèdica a la virtut moral i, en acabat de rentar-me les mans i els genolls —també els testicles i el baix ventre—, em portà a la consulta de don Eulogio.

Els metges de poble eren persones ocioses que des-

patxaven malalties rutinàries. A desgrat d'això gaudien d'un èxit espectacular per raó, possiblement, de la saviesa que els atribuïa una clientela d'escassa exigència. Era don Eulogio un individu alt i fornit; amb la barba acotada i la boca contreta cap avall, posseïa una mirada insensata que reafirmava un posat imperiós. De tracte planer, diagnosticava amb explicacions singulars, i sovint, mentre observava els pacients, taral·lejava pasdobles en veu baixa, ara entonant la lletra o bé imitant el so d'un instrument. Als pobles valencians hi ha hagut de sempre una gran afició a la música; don Eulogio n'era un fan empedreït, com gairebé tots els habitants. Tenia prestigi reconegut en la comarca; per l'experiència i, sobretot, perquè a la consulta —àmplia, lluminosa, neta— disposava d'un aparell de rajos X, vell i oxidat, que treia unes radiografies tan fosques que no hi havia manera que en traguera res més que no fora l'habitual «deixa de fumar i beure», tot i l'actitud rabiosament abstèmia del presumpte malalt.

Així que entràrem a la consulta, trobàrem don Eulogio netejant uns estris amb alcohol.

—Bon dia, don Eulogio.

—Bon dia. ¿Què hi ha, Eugènia?

—Mire... el nano té les parts unflades.

De xiquet em cridava l'atenció que als collons els digueren «parts», i a la resta del cos, «organisme». Ho vaig saber el dia que vaig conèixer la primera dona: en efecte, el penis és un problema a part. El problema.

—Abaixa-li els pantalonets i senta'l —va manar don Eulogio.

La mare em va fer seure en un tamboret metàl·lic, el contacte fred del qual se m'incrustà a les natges. Llavors don Eulogio s'ajupí i, apoderant-se amb deferència del meu penis, l'examinà superficialment amb la mirada mentre cantussejava «Manolete, Manolete, si no sables torear por qué te metes. / Manolete, Manolete, si no matas una rata en el retrete». Repetí les estrofes un parell de vegades.

—Té una irritació —digué.

—¿Com ha sigut?

—Em pareix que no s'ho ha fet caminant —feu sorneguer don Eulogio—. Li posarem una pomaeta i arreglat.

Escampà pel gland i la pell del penis una pomada que m'alleujà la coentor. Després hi afegí una branqueta de julivert amb cotó-en-pèl i em va apujar els calçotets per subjectar-ho. Havent-me posat els pantalonets, ma mare aprofità la consulta:

—Don Eulogio, este xiquet ni creix ni es fa gros.

—¿Menja prou?

—Sí.

—Llavor de mala raça —sospirà—. Les persones són com els bacons, n'hi ha qui amb quatre bellotes trau bon pernil i n'hi ha qui l'embaflen de Sanders* i no va avant. Però tu no et preocupes, a lo millor d'ací a un temps pega un estironet.

Sempre he tingut la certesa que, en aquella època, la diferència entre un metge i un veterinari estava en el

* El pinso preferit pels porcs de l'època. (N. de l'A.)

pacient. Però bé: he servat un profund i públic agraïment a la figura i obra de don Eulogio. El marge de confiança que atorgà al fet que un dia o altre podia «pegar un estironet» em tingué l'esperança esmolada fins que vaig acabar la mili, als vint-i-tres anys, una edat en què els «estironets» es prodiguen poc.

El pitjor d'aquell dia, però, encara havia d'arribar. De retorn a casa ma mare m'obligà a confessar-me de nou, renunciant a acompanyar-me per estalviar-se les responsabilitats que, com a tutora moral, tenia davant el capellà. Don Mariano, que així li deien a l'intermediari de Déu al poble, era un rector amb propostes religioses mancades de realisme. Teòleg maximalista, exagerava la relació pecat-penitència fins a extrems immensurables: a penes diferenciava els pecats venials dels mortals; per comprovar que tothom complia el cilici oratori que imposava, havia instal·lat el confessional davant de la capella lateral, on enviava els feligresos a exculpar-se. D'aspecte homosexual (i maricó ho era), podia a Celta curt. Amb la cara color sèpia, el cabell caspós i planxat, la sotana d'una brillantor tronada i els dits de la mà esquerra amb taques de nicotina, don Mariano decretava ètica amb aquesta estètica.

Convicte i derrotat, les cames em tremolaven anant cap al confessional, que, a les vigílies del Corpus, estava assetjat de dones majors a la recerca d'una parcelleta al paradís. Si bé ho recorde, les dones es confessaven pels laterals i els homes per la part del davant, cara a cara amb el capellà. Mentre guardava el torn, vaig intentar preparar una estratègia tot i les dificultats de

convèncer un home de la parcialitat moral de don Mariano. Però no vaig disposar del temps necessari, atès que tot eren dones i les cues eren per rigorosa tanda sexista.

—Tu ja t'has confessat —digué amb to enèrgic, si de cas un poc nerviós per l'estrès de la faenassa.

—És que adés m'he oblidat un pecat.

—¿Mortal o venial?

—Crec que mortal.

Em foté una clatellada sonora (era invertit i controvertit) i no sé si ho feu per castigar-me l'amnèsia o per la corpulència del pecat. Vaig confessar-me mentre ell em retorcia una orella i, absolt, em vaig alçar resseguit per mirades de iaies que m'assenyalaven com si fóra un psicòpata. Vaig eixir de l'església amb cristiana consciència i el físic estovat. Per a mi, complementar la dualitat fou un gran problema que vaig resoldre inclinant-me pel cos en detriment de l'ànima.

Un dia magnífic que tingué continuació a l'endemà, vestit amb pulcritud marinera, el bescoll estintolat, l'orella rogenca i una minga francament vegetariana. I don Mariano, la guinda: «¡Hijos míos, hoy es el día más feliz de vuestra vida!», exclamà, amb eufòrica pedofilia des de l'altar, així que els xiquets fèiem l'entrada al temple. La teràpia que m'aplicaren tingué resultats positius: van transcórrer unes setmanes perquè m'atrevera a agafar-me el penis ni que fora per pixar amb comoditat.